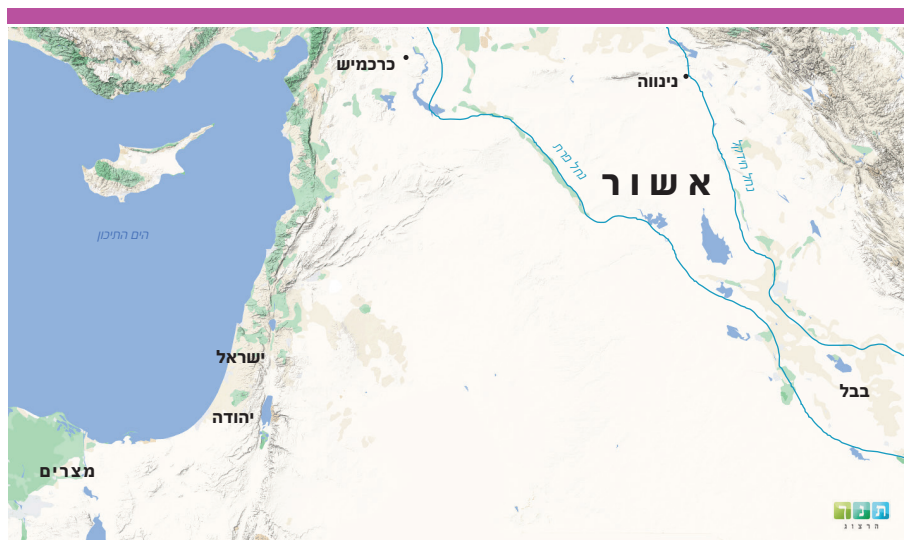

ממלכת אשור ויהסיה עם ממלכת ישראל ערב החורבן

קראו את המידע שלפניכם, והשלימו את הטבלה המסכמת את שלבי ההשתלטות של אשור על ממלכת ישראל: הממלכה האשורית, אחת הממלכות העתיקות בעולם, הוקמה באזור פורה הממוקם במסופוטמיה מצפון לבבל (צפון עיראק ואיראן של ימינו) על חופי נהר החידקל, ובירתה נינוה. החל מימי תגלת פלאסר היא נהייתה לאימפריה חזקה, ששלטה על כל מסופוטמיה ושלטונה התפשט דרומה עד ארם וארץ ישראל. בתקופה מסוימת היא שלטה אף על מצרים. כפי שנלמד בפרקים הבאים הקמתה של האימפריה האשורית שינתה לבלי הכר את תולדות ישראל.

שלב 1:

בימיו של מנחם בן גד, עם עלייתו של פול מלך אשור (על פי דעת מקרא פול הוא שמו הבבלי של המלך האשורי תגלת פלאסר), החלה האימפריה האשורית ללחוץ על ממלכת ישראל. מנחם הטיל מס על תושבי הממלכה כדי לגבות את המס הנדרש, וכך הרחיק את הלחץ האשורי לזמן מה מהאזור.

מלכים ב' פרק ט"ו

יט. בא פול מלך אשור על הארץ ויתן מנחם לפול אלף ככר כסף להיות ידיו אתו להחזיק הממלכה בידו.
כ. ויצא מנחם את הכסף על ישראל על כל גבורי החיל לתת למלך אשור חמשים שקלים כסף לאיש אחד.

שלב 2:

בימיו של פקח בן רמליהו גבר הלחץ האשורי על ממלכת ישראל, ולראשונה בהיסטוריה של עם ישראל בארצו התרחשה הגליה - תושביה הצפוניים של הממלכה הוגלו לאשור בידי תגלת פלאסר (הוא פול) מלך אשור.

מלכים ב' פרק ט"ו, פסוק כ"ט

בַּיּוֹם פָּקַח מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בָּא תַּגְלַת פְּלֶאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וַיִּקַּח אֶת עֵיזָן וְאֶת אֶבְלָבִית מַעֲכָה וְאֶת יָנוּחַ וְאֶת קַדְשׁ וְאֶת חֲצוֹר וְאֶת הַגִּלְעָד וְאֶת הַגְּלִילָה
כָּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי וַיְגָלֶם אֶשּׁוּרָה.

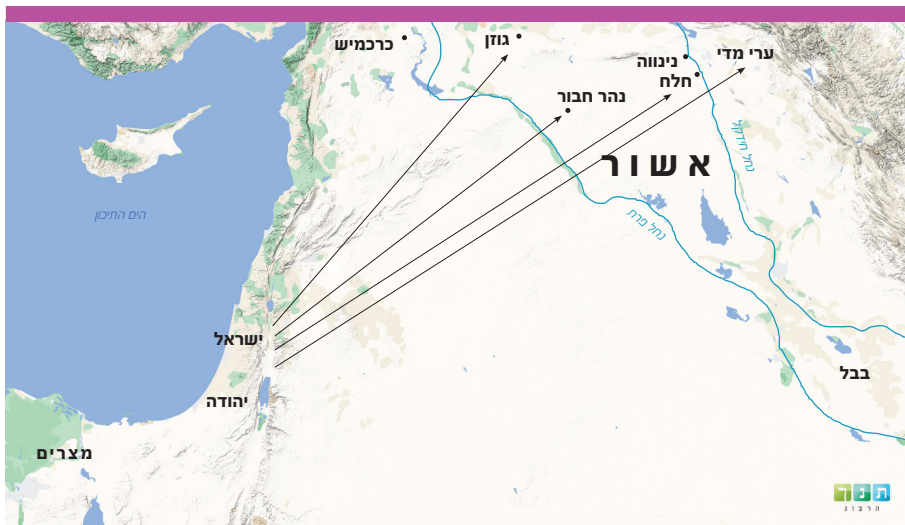

שלב 3:

בעקבות עלייתו של שלמנאסר מלך אשור (שירש את מקומו של תגלת פלאסר) להילחם בממלכת ישראל, נאלץ הושע בן אלה לשלם מס כבד לממלכת אשור ולהשתעבד לה. הפסוקים מלמדים כי הושע בן אלה כרת ברית עם סווא מלך מצרים (ממלכה מתחרה לאשור ובהמשך לבבל) ומרד במלך אשור. משמעות המרידה הייתה הפסקת תשלום המס הכבד. כתוצאה מכך נעצר הושע ונאסר בבית סוהר אשורי. בעקבות המרד של הושע בן אלה הטיל שלמנאסר מלך אשור מצור במשך שלוש שנים על שומרון, עיר הבירה של ממלכת ישראל. כעבור שלוש שנים כבש "מלך אשור" (הכתוב לא מציין את שמו) את שומרון והגלה את שבטי ישראל לערים רחוקות ברחבי האימפריה האשורית (על פי פירוש דעת מקרא, מלך אשור שהיגלה את שבטי ישראל המוזכר בפסוקים ה' ו'ו', היה סרגון שמלך אחרי שלמנאסר). שבטי ישראל שגלו נטמעו בתוך הממלכות שאליהן הוגלו ורובם אבדו מעם ישראל.

מלכים ב' פרק י"ז:

- ג. עליו עליה שלמנאסר מלך אשור ויהי לו הושע עבד וישב לו מנחה.
- ד. ומצא מלך אשור בהושע קטור אשר שלח מלאכים אל סוא מלך מצרים וליא העלה מנחה למלך אשור בשנה בשנה ויעצרהו מלך אשור ואסרהו בית כלא.
- ה. ויעל מלך אשור בכל הארץ ויעל שמרון ויצר עליה שלש שנים.
- ו. בשנת התשעית להושע לכד מלך אשור את שמרון ויגל את ישראל אשורה וישב אותם בחלח ובחבור נהר גוזן וערי מדי.

שלב	הפסוקים	מלך ישראל	הפעולה של מלך אשור	מהי התוצאה או ההשפעה של הפעולה על ממלכת ישראל
1	פרק ט"ו פסוקים י"ט-כ'			
2	פרק ט"ו פסוק כ"ט			
3	פרק י"ז פסוקים ג'-ו'			